

УДК 027.7:378.4]:004

DOI [https://doi.org/10.18524/2707-3335.2025.2\(34\).353366](https://doi.org/10.18524/2707-3335.2025.2(34).353366)

Петрук Анна Сергіївна,

заступник директора бібліотеки

Одеської державної академії будівництва та архітектури

вул. Дідріхсона, 4, м. Одеса, 65029, Україна

тел.: (048) 729 85 09

e-mail: petruk.as_lib@odaba.edu.ua

ORCID iD <https://orcid.org/0000-0002-1077-9754>

ЦИФРОВІ ОРІЄНТИРИ БІБЛІОТЕКИ ОДЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ: ВІДКРИТІСТЬ, ІННОВАЦІЇ, СЕРВІСНІСТЬ

Стаття присвячена сучасним цифровим орієнтирам бібліотеки Одеської державної академії будівництва та архітектури, що визначаються трьома ключовими цінностями: відкритістю, інноваційністю та сервісністю. Пандемія, воєнні умови та оптимізація штату зумовили трансформацію роботи бібліотеки, переорієнтацію на розвиток цифрових сервісів і застосування принципів відкритої науки та FAIR. Представлено практичні кроки цифровізації: створення хмарних електронних баз, розширення дистанційних сервісів, впровадження інструментів проектного менеджменту, розвиток онлайн-комунікацій та оцифрування рідкісних фондів. Особливу увагу приділено переходу до відкритої АБІС Коґна, підтримці науковців у питаннях наукометрії, формуванню репозиторію та зростанню цитованості академії. Окреслено перспективні напрями подальшої модернізації бібліотеки, зокрема розширення сервісів, створення медіалабораторії, розвиток інклюзивності та впровадження аналітичних інструментів.

Ключові слова: цифровізація бібліотек, відкриті дані, принципи FAIR, відкрита наука, хмарні сервіси, дистанційні послуги, цифрові компетентності, інновації в бібліотеці.

Пандемія, війна та економічна нестабільність змінили формат роботи бібліотек. У відповідь ми змістили фокус команди на оптимізацію часу та розвиток цифрових сервісів, що ґрунтуються на трьох ключових цінностях: відкритість, інноваційність і сервісність.

Практичним втіленням принципу відкритості в нашій роботі є впровадження міжнародних стандартів FAIR — Findable, Accessible, Interoperable, Reusable.

У нашій бібліотеці принципи FAIR реалізуються через:

- знаходжувальність: створення структурованих електронних баз, стандартизований опис документів та зручний пошук за ключовими параметрами;
- доступність: надання дистанційного доступу до каталогів, електронних ресурсів, репозиторію та сервісів бібліотеки;

- сумісність: використання відкритих форматів і міжнародних стандартів метаданих;
- повторне використання: забезпечення якісних метаданих, відкритих ліцензій, можливості цитування та повторного застосування електронних матеріалів.

FAIR підвищує прозорість бібліотечних процесів, забезпечує надійність інформації та сприяє інтеграції наших ресурсів у науково-освітній простір.

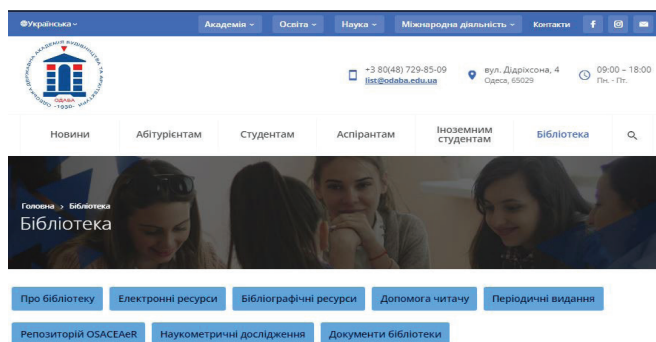
До початку війни в Україні у нашій бібліотеці працювало 32 співробітники. У перший рік війни, у зв'язку з оптимізацією штатів, колектив скоротився до 13 осіб. Попри це, бібліотека не лише зберегла ефективність, а й змінила саму філософію своєї діяльності — бібліотекарі стали менеджерами інформаційних ресурсів і комунікацій, які володіють сучасними цифровими компетенціями, навичками тайм-менеджменту, управління проектами, аналітики та організації освітнього процесу.

Для підвищення ефективності роботи було впроваджено інструменти проектного менеджменту: sprint-підхід (це короткі цикли виконання завдань із фокусом на результат протягом 1-4 тижнів) та Kanban-дошку для візуального контролю процесів (що заплановано, що в роботі та що вже виконано) (іл. 1).

Що треба зробити	Що в роботі	Готово
Набір електронного каталогу до бази Excel (рос. алфавіт)	Вик. (4.12.2024; 100%)	Вик. (15.12.2024) Вик. (15.12.2024) Вик.
Редизайн каталогу періодичних видань: додання назв журналів в окрему кофірку	8.13.24 - 15.01.25 15.01.25 - 21.01.25	8.13.24 - 15.01.25
Набір каталогу періодичних видань, виписки: 4, 16, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 35, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64	4, 3.6, 2.3, 1.9	4, 5, 6, 3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.0, 2.1, 2.2, 2.3, 3.0, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.15, 3.16, 3.17, 3.18, 3.19, 3.20, 3.21, 3.22, 3.23, 3.24, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30, 3.31, 3.32, 3.33, 3.34, 3.35, 3.36, 3.37, 3.38, 3.39, 3.40, 3.41, 3.42, 3.43, 3.44, 3.45, 3.46, 3.47, 3.48, 3.49, 3.50, 3.51, 3.52, 3.53, 3.54, 3.55, 3.56, 3.57, 3.58, 3.59, 3.60, 3.61, 3.62, 3.63, 3.64
Література на нові надходження (обробка, перелік на сайт)		Виконано
Література на закупівлю книг / періодики	Виконано (2024)	Виконано (2024) Виконано (2024) Виконано (2024)
Договір з Буа-Софт	Виконано (2024)	Виконано (2024) Виконано (2024) Виконано (2024)
Загрузка документів до репозиторію (збірники академ.): 1) Управління якістю підготовки фахівців (Вісник 1, 2) 2) VII Міжнародної науково-практичної конференції 3) Паралельні процеси: проектний підхід в сучасному менеджменті 4) Актуальні проблеми та перспективи розвитку охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту: мат-ли VII Міжнар. наук.-практ. конф. 5. Конференція здобувачів вищої освіти і молодих вчених 2025 6. Освітні академічні збірники 7) Сучасне буд-во та архітектура (№ 11, 12, 13, 14) 8) Наукові проблеми архіт. та містобудування №3 9.3. Регіональні проблеми архітектури та містобудування №19 (2025) 5.4. Сучасні будівельні конструкції з металу і деревини №29 (2025) 10) Механіка та математичні методи (Том 7 вип. 1, 2.) 11. Тематичний: 84-та науково-технічна конференція професорсько-викладацького складу академії. 15-16 травня 2025 року	1. Укр. арх. архіт. Виконано 2. Укр. арх. архіт. Виконано 3. Арх. архітектури Виконано 4. Арх. архіт. Виконано 5.3. Регіональні №19 Виконано 5.4. Суч. арх. архіт. №29 Виконано 6. 81 науко.-техн. конф. Виконано	2. Укр. архітектури Виконано 3. Арх. архітектури Виконано 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12, 4.13, 4.14, 4.15, 4.16, 4.17, 4.18, 4.19, 4.20, 4.21, 4.22, 4.23, 4.24, 4.25, 4.26, 4.27, 4.28, 4.29, 4.30, 4.31, 4.32, 4.33, 4.34, 4.35, 4.36, 4.37, 4.38, 4.39, 4.40, 4.41, 4.42, 4.43, 4.44, 4.45, 4.46, 4.47, 4.48, 4.49, 4.50, 4.51, 4.52, 4.53, 4.54, 4.55, 4.56, 4.57, 4.58, 4.59, 4.60, 4.61, 4.62, 4.63, 4.64, 4.65, 4.66, 4.67, 4.68, 4.69, 4.70, 4.71, 4.72, 4.73, 4.74, 4.75, 4.76, 4.77, 4.78, 4.79, 4.80, 4.81, 4.82, 4.83, 4.84, 4.85, 4.86, 4.87, 4.88, 4.89, 4.90, 4.91, 4.92, 4.93, 4.94, 4.95, 4.96, 4.97, 4.98, 4.99, 5.00, 5.01, 5.02, 5.03, 5.04, 5.05, 5.06, 5.07, 5.08, 5.09, 5.10, 5.11, 5.12, 5.13, 5.14, 5.15, 5.16, 5.17, 5.18, 5.19, 5.20, 5.21, 5.22, 5.23, 5.24, 5.25, 5.26, 5.27, 5.28, 5.29, 5.30, 5.31, 5.32, 5.33, 5.34, 5.35, 5.36, 5.37, 5.38, 5.39, 5.40, 5.41, 5.42, 5.43, 5.44, 5.45, 5.46, 5.47, 5.48, 5.49, 5.50, 5.51, 5.52, 5.53, 5.54, 5.55, 5.56, 5.57, 5.58, 5.59, 5.60, 5.61, 5.62, 5.63, 5.64, 5.65, 5.66, 5.67, 5.68, 5.69, 5.70, 5.71, 5.72, 5.73, 5.74, 5.75, 5.76, 5.77, 5.78, 5.79, 5.80, 5.81, 5.82, 5.83, 5.84, 5.85, 5.86, 5.87, 5.88, 5.89, 5.90, 5.91, 5.92, 5.93, 5.94, 5.95, 5.96, 5.97, 5.98, 5.99, 6.00, 6.01, 6.02, 6.03, 6.04, 6.05, 6.06, 6.07, 6.08, 6.09, 6.10, 6.11, 6.12, 6.13, 6.14, 6.15, 6.16, 6.17, 6.18, 6.19, 6.20, 6.21, 6.22, 6.23, 6.24, 6.25, 6.26, 6.27, 6.28, 6.29, 6.30, 6.31, 6.32, 6.33, 6.34, 6.35, 6.36, 6.37, 6.38, 6.39, 6.40, 6.41, 6.42, 6.43, 6.44, 6.45, 6.46, 6.47, 6.48, 6.49, 6.50, 6.51, 6.52, 6.53, 6.54, 6.55, 6.56, 6.57, 6.58, 6.59, 6.60, 6.61, 6.62, 6.63, 6.64, 6.65, 6.66, 6.67, 6.68, 6.69, 6.70, 6.71, 6.72, 6.73, 6.74, 6.75, 6.76, 6.77, 6.78, 6.79, 6.80, 6.81, 6.82, 6.83, 6.84, 6.85, 6.86, 6.87, 6.88, 6.89, 6.90, 6.91, 6.92, 6.93, 6.94, 6.95, 6.96, 6.97, 6.98, 6.99, 7.00, 7.01, 7.02, 7.03, 7.04, 7.05, 7.06, 7.07, 7.08, 7.09, 7.10, 7.11, 7.12, 7.13, 7.14, 7.15, 7.16, 7.17, 7.18, 7.19, 7.20, 7.21, 7.22, 7.23, 7.24, 7.25, 7.26, 7.27, 7.28, 7.29, 7.30, 7.31, 7.32, 7.33, 7.34, 7.35, 7.36, 7.37, 7.38, 7.39, 7.40, 7.41, 7.42, 7.43, 7.44, 7.45, 7.46, 7.47, 7.48, 7.49, 7.50, 7.51, 7.52, 7.53, 7.54, 7.55, 7.56, 7.57, 7.58, 7.59, 7.60, 7.61, 7.62, 7.63, 7.64, 7.65, 7.66, 7.67, 7.68, 7.69, 7.70, 7.71, 7.72, 7.73, 7.74, 7.75, 7.76, 7.77, 7.78, 7.79, 7.80, 7.81, 7.82, 7.83, 7.84, 7.85, 7.86, 7.87, 7.88, 7.89, 7.90, 7.91, 7.92, 7.93, 7.94, 7.95, 7.96, 7.97, 7.98, 7.99, 8.00, 8.01, 8.02, 8.03, 8.04, 8.05, 8.06, 8.07, 8.08, 8.09, 8.10, 8.11, 8.12, 8.13, 8.14, 8.15, 8.16, 8.17, 8.18, 8.19, 8.20, 8.21, 8.22, 8.23, 8.24, 8.25, 8.26, 8.27, 8.28, 8.29, 8.30, 8.31, 8.32, 8.33, 8.34, 8.35, 8.36, 8.37, 8.38, 8.39, 8.40, 8.41, 8.42, 8.43, 8.44, 8.45, 8.46, 8.47, 8.48, 8.49, 8.50, 8.51, 8.52, 8.53, 8.54, 8.55, 8.56, 8.57, 8.58, 8.59, 8.60, 8.61, 8.62, 8.63, 8.64, 8.65, 8.66, 8.67, 8.68, 8.69, 8.70, 8.71, 8.72, 8.73, 8.74, 8.75, 8.76, 8.77, 8.78, 8.79, 8.80, 8.81, 8.82, 8.83, 8.84, 8.85, 8.86, 8.87, 8.88, 8.89, 8.90, 8.91, 8.92, 8.93, 8.94, 8.95, 8.96, 8.97, 8.98, 8.99, 9.00, 9.01, 9.02, 9.03, 9.04, 9.05, 9.06, 9.07, 9.08, 9.09, 9.10, 9.11, 9.12, 9.13, 9.14, 9.15, 9.16, 9.17, 9.18, 9.19, 9.20, 9.21, 9.22, 9.23, 9.24, 9.25, 9.26, 9.27, 9.28, 9.29, 9.30, 9.31, 9.32, 9.33, 9.34, 9.35, 9.36, 9.37, 9.38, 9.39, 9.40, 9.41, 9.42, 9.43, 9.44, 9.45, 9.46, 9.47, 9.48, 9.49, 9.50, 9.51, 9.52, 9.53, 9.54, 9.55, 9.56, 9.57, 9.58, 9.59, 9.60, 9.61, 9.62, 9.63, 9.64, 9.65, 9.66, 9.67, 9.68, 9.69, 9.70, 9.71, 9.72, 9.73, 9.74, 9.75, 9.76, 9.77, 9.78, 9.79, 9.80, 9.81, 9.82, 9.83, 9.84, 9.85, 9.86, 9.87, 9.88, 9.89, 9.90, 9.91, 9.92, 9.93, 9.94, 9.95, 9.96, 9.97, 9.98, 9.99, 10.00, 10.01, 10.02, 10.03, 10.04, 10.05, 10.06, 10.07, 10.08, 10.09, 10.10, 10.11, 10.12, 10.13, 10.14, 10.15, 10.16, 10.17, 10.18, 10.19, 10.20, 10.21, 10.22, 10.23, 10.24, 10.25, 10.26, 10.27, 10.28, 10.29, 10.30, 10.31, 10.32, 10.33, 10.34, 10.35, 10.36, 10.37, 10.38, 10.39, 10.40, 10.41, 10.42, 10.43, 10.44, 10.45, 10.46, 10.47, 10.48, 10.49, 10.50, 10.51, 10.52, 10.53, 10.54, 10.55, 10.56, 10.57, 10.58, 10.59, 10.60, 10.61, 10.62, 10.63, 10.64, 10.65, 10.66, 10.67, 10.68, 10.69, 10.70, 10.71, 10.72, 10.73, 10.74, 10.75, 10.76, 10.77, 10.78, 10.79, 10.80, 10.81, 10.82, 10.83, 10.84, 10.85, 10.86, 10.87, 10.88, 10.89, 10.90, 10.91, 10.92, 10.93, 10.94, 10.95, 10.96, 10.97, 10.98, 10.99, 11.00, 11.01, 11.02, 11.03, 11.04, 11.05, 11.06, 11.07, 11.08, 11.09, 11.10, 11.11, 11.12, 11.13, 11.14, 11.15, 11.16, 11.17, 11.18, 11.19, 11.20, 11.21, 11.22, 11.23, 11.24, 11.25, 11.26, 11.27, 11.28, 11.29, 11.30, 11.31, 11.32, 11.33, 11.34, 11.35, 11.36, 11.37, 11.38, 11.39, 11.40, 11.41, 11.42, 11.43, 11.44, 11.45, 11.46, 11.47, 11.48, 11.49, 11.50, 11.51, 11.52, 11.53, 11.54, 11.55, 11.56, 11.57, 11.58, 11.59, 11.60, 11.61, 11.62, 11.63, 11.64, 11.65, 11.66, 11.67, 11.68, 11.69, 11.70, 11.71, 11.72, 11.73, 11.74, 11.75, 11.76, 11.77, 11.78, 11.79, 11.80, 11.81, 11.82, 11.83, 11.84, 11.85, 11.86, 11.87, 11.88, 11.89, 11.90, 11.91, 11.92, 11.93, 11.94, 11.95, 11.96, 11.97, 11.98, 11.99, 12.00, 12.01, 12.02, 12.03, 12.04, 12.05, 12.06, 12.07, 12.08, 12.09, 12.10, 12.11, 12.12, 12.13, 12.14, 12.15, 12.16, 12.17, 12.18, 12.19, 12.20, 12.21, 12.22, 12.23, 12.24, 12.25, 12.26, 12.27, 12.28, 12.29, 12.30, 12.31, 12.32, 12.33, 12.34, 12.35, 12.36, 12.37, 12.38, 12.39, 12.40, 12.41, 12.42, 12.43, 12.44, 12.45, 12.46, 12.47, 12.48, 12.49, 12.50, 12.51, 12.52, 12.53, 12.54, 12.55, 12.56, 12.57, 12.58, 12.59, 12.60, 12.61, 12.62, 12.63, 12.64, 12.65, 12.66, 12.67, 12.68, 12.69, 12.70, 12.71, 12.72, 12.73, 12.74, 12.75, 12.76, 12.77, 12.78, 12.79, 12.80, 12.81, 12.82, 12.83, 12.84, 12.85, 12.86, 12.87, 12.88, 12.89, 12.90, 12.91, 12.92, 12.93, 12.94, 12.95, 12.96, 12.97, 12.98, 12.99, 13.00, 13.01, 13.02, 13.03, 13.04, 13.05, 13.06, 13.07, 13.08, 13.09, 13.10, 13.11, 13.12, 13.13, 13.14, 13.15, 13.16, 13.17, 13.18, 13.19, 13.20, 13.21, 13.22, 13.23, 13.24, 13.25, 13.26, 13.27, 13.28, 13.29, 13.30, 13.31, 13.32, 13.33, 13.34, 13.35, 13.36, 13.37, 13.38, 13.39, 13.40, 13.41, 13.42, 13.43, 13.44, 13.45, 13.46, 13.47, 13.48, 13.49, 13.50, 13.51, 13.52, 13.53, 13.54, 13.55, 13.56, 13.57, 13.58, 13.59, 13.60, 13.61, 13.62, 13.63, 13.64, 13.65, 13.66, 13.67, 13.68, 13.69, 13.70, 13.71, 13.72, 13.73, 13.74, 13.75, 13.76, 13.77, 13.78, 13.79, 13.80, 13.81, 13.82, 13.83, 13.84, 13.85, 13.86, 13.87, 13.88, 13.89, 13.90, 13.91, 13.92, 13.93, 13.94, 13.95, 13.96, 13.97, 13.98, 13.99, 14.00, 14.01, 14.02, 14.03, 14.04, 14.05, 14.06, 14.07, 14.08, 14.09, 14.10, 14.11, 14.12, 14.13, 14.14, 14.15, 14.16, 14.17, 14.18, 14.19, 14.20, 14.21, 14.22, 14.23, 14.24, 14.25, 14.26, 14.27, 14.28, 14.29, 14.30, 14.31, 14.32, 14.33, 14.34, 14.35, 14.36, 14.37, 14.38, 14.39, 14.40, 14.41, 14.42, 14.43, 14.44, 14.45, 14.46, 14.47, 14.48, 14.49, 14.50, 14.51, 14.52, 14.53, 14.54, 14.55, 14.56, 14.57, 14.58, 14.59, 14.60, 14.61, 14.62, 14.63, 14.64, 14.65, 14.66, 14.67, 14.68, 14.69, 14.70, 14.71, 14.72, 14.73, 14.74, 14.75, 14.76, 14.77, 14.78, 14.79, 14.80, 14.81, 14.82, 14.83, 14.84, 14.85, 14.86, 14.87, 14.88, 14.89, 14.90, 14.91, 14.92, 14.93, 14.94, 14.95, 14.96, 14.97, 14.98, 14.99, 15.00, 15.01, 15.02, 15.03, 15.04, 15.05, 15.06, 15.07, 15.08, 15.09, 15.10, 15.11, 15.12, 15.13, 15.14, 15.15, 15.16, 15.17, 15.18, 15.19, 15.20, 15.21, 15.22, 15.23, 15.24, 15.25, 15.26, 15.27, 15.28, 15.29, 15.30, 15.31, 15.32, 15.33, 15.34, 15.35, 15.36, 15.37, 15.38, 15.39, 15.40, 15.41, 15.42, 15.43, 15.44, 15.45, 15.46, 15.47, 15.48, 15.49, 15.50, 15.51, 15.52, 15.53, 15.54, 15.55, 15.56, 15.57, 15.58, 15.59, 15.60, 15.61, 15.62, 15.63, 15.64, 15.65, 15.66, 15.67, 15.68, 15.69, 15.70, 15.71, 15.72, 15.73, 15.74, 15.75, 15.76, 15.77, 15.78, 15.79, 15.80, 15.81, 15.82, 15.83, 15.84, 15.85, 15.86, 15.87, 15.88, 15.89, 15.90, 15.91, 15.92, 15.93, 15.94, 15.95, 15.96, 15.97, 15.98, 15.99, 16.00, 16.01, 16.02, 16.03, 16.04, 16.05, 16.06, 16.07, 16.08, 16.09, 16.10, 16.11, 16.12, 16.13, 16.14, 16.15, 16.16, 16.17, 16.18, 16.19, 16.20, 16.21, 16.22, 16.23, 16.24, 16.25, 16.26, 16.27, 16.28, 16.29, 16.30, 16.31, 16.32, 16.33, 16.34, 16.35, 16.36, 16.37, 16.38, 16.39, 16.40, 16.41, 16.42, 16.43, 16.44, 16.45, 16.46, 16.47, 16.48, 16.49, 16.50, 16.51, 16.52, 16.53, 16.54, 16.55, 16.56, 16.57, 16.58, 16.59, 16.60, 16.61, 16.62, 16.63, 16.64, 16.65, 16.66, 16.67, 16.68, 16.69, 16.70, 16.71, 16.72, 16.73, 16.74, 16.75, 16.76, 16.77, 16.78, 16.79, 16.80, 16.81, 16.82, 16.83, 16.84, 16.85, 16.86, 16.87, 16.88, 16.89, 16.90, 16.91, 16.92, 16.93, 16.94, 16.95, 16.96, 16.97, 16.98, 16.99, 17.00, 17.01, 17.02, 17.03, 17.04, 17.05, 17.06, 17.07, 17.08, 17.09, 17.10, 17.11, 17.12, 17.13, 17.14, 17.15, 17.16, 17.17, 17.18, 17.19, 17.20, 17.21, 17.22, 17.23, 17.24, 17.25, 17.26, 17.27, 17.28, 17.29, 17.30, 17.31, 17.32, 17.33, 17.34, 17.35, 17.36, 17.37, 17.38, 17.39, 17.40, 17.41, 17.42, 17.43, 17.44, 17.45, 17.46, 17.47, 17.48, 17.49, 17.50, 17.51, 17.52, 17.53, 17.54, 17.55, 17.56, 17.57, 17.58, 17.59, 17.60, 17.61, 17.62, 17.63, 17.64, 17.65, 17.66, 17.67, 17.68, 17.69, 17.70, 17.71, 17.72, 17.73, 17.74, 17.75, 17.76, 17.77, 17.78, 17.79, 17.80, 17.81, 17.82, 17.83, 17.84, 17.85, 17.86, 17.87, 17.88, 17.89, 17.90, 17.91, 17.92, 17.93, 17.94, 17.95, 17.96, 17.97, 17.98, 17.99, 18.00, 18.01, 18.02, 18.03, 18.04, 18.05, 18.06, 18.07, 18.08, 18.09, 18.10, 18.11, 18.12, 18.13, 18.14, 18.15, 18.16, 18.17, 18.18, 18.19, 18.20, 18.21, 18.22, 18.23, 18.24, 18.25, 18.26, 18.27, 18.28, 18.29, 18.30, 18.31, 18.32, 18.33, 18.34, 18.35, 18.36, 18.37, 18.38, 18.39, 18.40, 18.41, 18.42, 18.43, 18.44, 18.45, 18.46, 18.47, 18.48, 18.49, 18.50, 18.51, 18.52, 18.53, 18.54, 18.55, 18.56, 18.57, 18.58, 18.59, 18.60, 18.61, 18.62, 18.63, 18.64, 18.65, 18.66, 18.67, 18.68, 18.69, 18.70, 18.71, 18.72, 18.73, 18.74, 18.75, 18.76, 18.77, 18.78, 18.79, 18.80, 18.81, 18.82, 18.83, 18.84, 18.85, 18.86, 18.87, 18.88, 18.89, 18.90, 18.91, 18.92, 18.93, 18.94, 18.95, 18.96, 18.97, 18.98, 18.99, 19.00, 19.01, 19.02, 19.03, 19.04, 19.05, 19.06, 19.07, 19.08, 19.09, 19.10, 19.11, 19.12, 19.13, 19.14, 19.15, 19.16, 19.17, 19.18, 19.19, 19.20, 19.21, 19.22, 19.23, 19.24, 19.25, 19.26, 19.27, 19.28, 19.29, 19.30, 19.31, 19.32, 19.33, 19.34, 19.35, 19.36, 19.37, 1

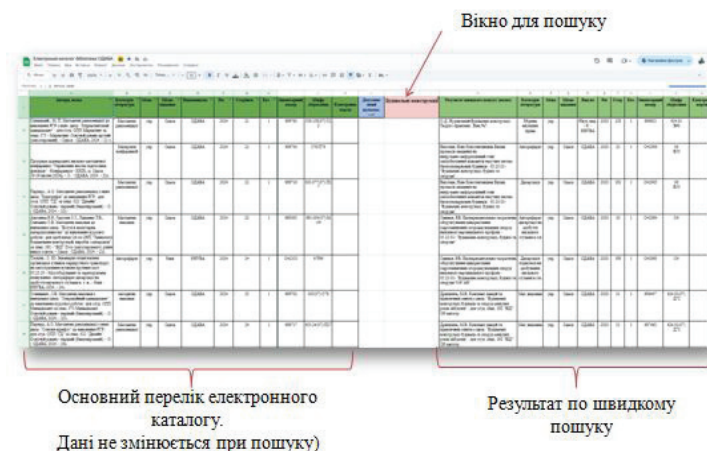
два тижні. За запитом дистанційних користувачів бібліотека надає нормативні документи у зручному форматі.

Свого окремого сайту бібліотека не має, однак ведеться розширений розділ на офіційному сайті академії — <https://odaba.edu.ua/library>, де представлено всі ресурси, послуги, напрями та цифрові інструменти (іл. 2).

Іл. 2. Сторінка «Бібліотека офіційного сайту Державної академії будівництва та архітектури»

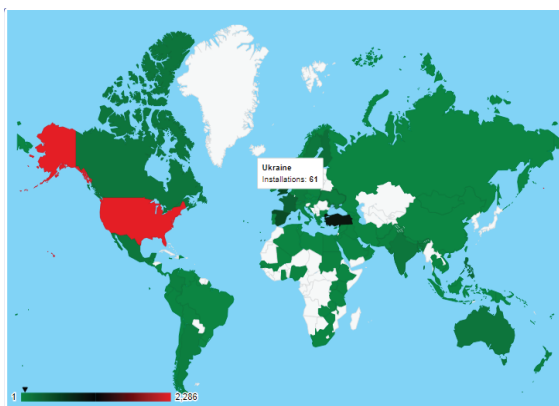
Дотримуючись принципів відкритої науки та прозорості, бібліотека переглянула використання автоматизованої бібліотечної інформаційної системи «Unilib» і паралельно створила наприкінці 2022 року альтернативну базу електронного каталогу у форматі хмарної таблиці Excel. Наразі в електронній базі вже представлено понад 256 тис. примірників, з них 114 тис. — україномовні видання. Пошук можливий за автором або назвою (іл. 3).

Іл. 3. Електронний каталог на Google хмарі

Експорт даних зі старої бази виявився технічно неможливим, тому було ухвалено рішення про майбутній перехід на відкрите бібліотечне середовище.

На сьогодні ці вимоги повністю закриває «KoHa» — відкрита і безкоштовна система з відкритим кодом (open-source). По даним Library Technology за 2025 рік — АБІС KoHa використовує вже понад 4700 бібліотек світу, з яких 61 — з України (іл. 4).

Іл. 4. Використання АБІС KoHa у світі

Основні причини цього рішення та порівняння з KoHa можна побачити у табл. 1

Таблиця 1

«Unilib»	«KoHa»
Робота тільки в бібліотеці	Дистанційний пошук 24/7 + можливість працювати співробітникам, не прив'язуючись до місця
Неможливо встановити онлайн-каталог на сайт	Повний онлайн-каталог без необхідності інтеграції коду на сайт
Закритий код	API, постійне оновлення, інтеграції до інших програм
Понад 30 000 грн. на рік без суттєвих оновлень	Безкоштовно

Серед базових можливостей — дистанційний запис до бібліотеки, бронювання літератури через Google-форму та електронна доставка відсканованих документів (ЕДД).

Інформаційні сторінки бібліотеки у Facebook, Instagram, X та Discord забезпечують оперативну комунікацію з користувачами. Через внутрішню політику академії бібліотека була змушена припинити використання Telegram-каналу та пов'язаного з ним чат-бота. Це спричинило необхідність проводити щоквартальні опитування читачів щодо зручних каналів отримання оперативної інформації. Зокрема, користувачі цікавляться форматами коротких відеопові-

Періодика залишається важливим джерелом актуальної інформації. Передплачені друковані та електронні журнали представлені на нашій сторінці у розділі «Періодика, що виписується бібліотекою». А повний перелік видань із зазначенням років надходження та наявних номерів розміщено на бібліотечній сторінці.

Для зручності користувачів, особливо змішаної форми навчання, у 2024 році було створено електронну картотеку статей з періодичних видань бібліотечного фонду (іл. 7). Вона містить понад 22 тис. назв статей і регулярно поповнюється новими матеріалами.

№	Назва видання	Рік	Публікація науковцями	Висновки час	Результат наукового пошуку (кількість)
1	А.В. Мокішко. Нові ідеї в механіці деформації на основі дислокацій хлору дозвільна релаксії з аморфосполучення // <i>Вологодський та вологодський.</i> -№1. 2025. -с.16-19	2025			Богданович, П. Описання поведінки у висновки час Біловола житомирського. - 2022. - № 7. - 26-36.
2	Ірина Парегітчук. Емергентна модернізація: так і має бути! // <i>Вологодський та вологодський.</i> -№1. 2025. -с.29-30	2025			Марчук Д. Ринок землі в системі прогностичної проєкції: У висновки час земельний ринок залишається активним Земельноправний вісник. - 2022. - № 4. - 66-76
3	М.Д. Лещук. Деякі особливості первинного обміну осадки стічних вод // <i>Вологодський та вологодський.</i> -№1. 2025. -с.23-25	2025			
4	Т.М. Савицька, І.І. Забара. Сезонні коливання індикаторних мікроорганізмів на місцях очисних споруд // <i>Вологодський та вологодський.</i> -№1. 2025. -с.36-39	2025			
5	О. Романюк. Реконструкція каналізаційних очисних споруд міста Кропивницького // <i>Вологодський та вологодський.</i> -№1. 2025. -с.49-59	2025			
6	Віталі А.Ф., Вікторичко К.А., Пашковичко П.І., Бурило О.В., Барановський В.І. Деформаційні процеси в геологічній середовищі на різних масштабах рівнях // <i>Міжнародний науково-технічний журнал Проблемні міцності.</i> -№1. 2025. -с.20-33	2025			Міжнародний науково-технічний журнал Проблемні міцності
7	Чижик Г.В., Рогол Л., Корнева А., Шаронов А.В., Березовський О.М., Бісик С.П., Співаскавий О.А. Особливості деформування та руйнування сталей різних класів міцності в умовах ударного впливу // <i>Міжнародний науково-технічний журнал Проблемні міцності.</i> -№1. 2025. -с.87-100	2025			Міжнародний науково-технічний журнал Проблемні міцності
8	Харюстський В.В. Визначення механічних характеристик технічного та заводського сталі в умовах статичного довгого навантаження // <i>Міжнародний науково-технічний журнал Проблемні міцності.</i> -№1. 2025. -с.101-113	2025			Міжнародний науково-технічний журнал Проблемні міцності

Іл. 7. База аналітичних описів статей з журналів, які є в бібліотеці

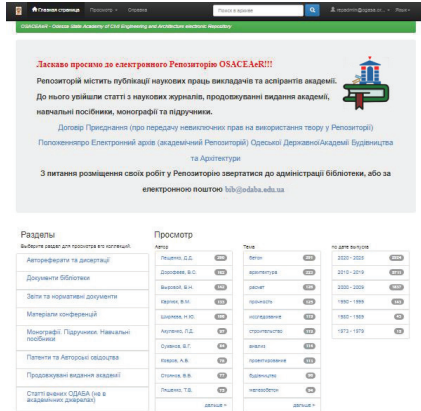
У перспективі планується додавати до бази відскановані публікації попередніх випусків із обмеженим доступом, відповідно до вимог авторського права.

Через скорочення кількості фахових видань і видавництва, бібліотека створила підбірку «Газет та журналів онлайн», яка налічує понад 80 найменувань фахових українських журналів з будівництва та архітектури, економіки та гідротехніки у відкритому доступі (іл. 8).

Назва видання	Засновник	Галузь	Сайт
Архітектура та дизайн			
Art and Design	Київський національний університет економіки та дизайну	Архітектура та дизайн	https://www.knu.edu.ua
Архітектурний фонд КСУБА	Київський національний університет будівництва та архітектури	Архітектура та дизайн	http://www.knuba.edu.ua
Вісник Львівського національного університету природознавства. Серія: Архітектура та будівництво	Львівський національний університет природознавства	Архітектура та дизайн	https://www.lviv.ua/ua/press-releases/2024/05/20240510-01/
Вісник Львівського університету. Серія: Інженерство	Львівський національний університет інженерства	Архітектура та дизайн	http://www.lviv.ua/ua/press-releases/2024/05/20240510-02/

Іл. 8. Фахові журнали категорії «Б» з простору «Інтернет»

Ще одним важливим напрямом діяльності є наповнення загальноакадемічного репозиторію (<http://mx.odaba.edu.ua>), який наразі містить близько 11 тис. записів. До його складу входять монографії, підручники, навчальні посібники, дисертації, автореферати, журнальні статті, матеріали конференцій та тези (іл. 9).

Іл. 9. Загальноакадемічний репозиторій OSACEAeR

Оскільки адміністраторами репозиторію є бібліотечні працівники, саме бібліотека відповідає за додавання, опис, конвертацію та збір документів.

Окрім того, зі всіма науковцями академії укладено угоди про передачу матеріалів до репозиторію, які за потреби оновлюються. Системне наповнення репозиторію сприяло зростанню цитованості публікацій вчених академії у профілі академії в базі даних Google Scholar з понад 21 тис. до майже 26 тис. (іл. 10).

Іл. 10. Цитованість профілю академії у БД Google Scholar

Співробітники бібліотеки також надають консультації з питань наукометрії, допомагаючи дослідникам у реєстрації наукових ідентифікаторів (ORCID, ResearchID), роботі з базами даних Scopus, Web of Science, Taylor & Francis,

Springer, Research4Life, Coursera, а також у редагуванні та наповненні профілів учених актуальною інформацією.

Для аспірантів і науковців проводяться семінари щодо вибору журналів категорії «А» з урахуванням квартилю, вартості публікації та принципів відкритого доступу (іл. 11). Для студентів організуються навчальні заняття з користування електронними сервісами бібліотеки та зі створення бібліографічних списків відповідно до вимог ДСТУ 2006 і 2015 років.

Іл. 11. Світлина з семінару по наукометрії для вчених академії

Окрім цього, бібліотека координує роботу п'яти фахових збірників академії, контролюючи коректність їх реєстрації у CrossRef, процес отримання ліцензії CC BY 4.0, щорічну реєстрацію журналів в Index Copernicus та підготовку анкет для подання у Web of Science і Scopus.

На завершення окреслимо кілька перспективних напрямів розвитку нашої бібліотеки:

- залучення додаткового фінансування для розвитку сервісів бібліотеки шляхом участі у міжнародних грантових програмах (Horizon Europe, GetGrant Service);
- повноцінний перехід на АБІС Копа з метою підвищення ефективності бібліотечних процесів;
- створення коворкінгової зони з медіалабораторією — простору для групової роботи, проведення відеосемінарів, запису рілсів та розвитку цифрових компетентностей;
- розвиток інклюзивних сервісів: аудіоверсії текстів, видання великим шрифтом, таблички шрифтом Брайля, а також освітні заходи щодо доступу до цифрових ресурсів;
- використання Google Analytics для аналізу активності користувачів і прогнозування інформаційних потреб.

Список використаної літератури

1. Шило О., Щегельська К. Зарубіжний досвід використання АБІС КОНА. *Наук.-пед. студії*. 2024. № 8. С. 301–312. URL: <https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/article/view/148> (дата звернення: 10.10.2025).
2. Anderson D. J. *Kanban: successful evolutionary change for your technology business*. Seattle : Blue Hole Press. 2010. xiii, 261 p.
3. Sutherland J. *Scrum: the art of doing twice the work in half the time*. New York : Crown Publishing. 2014. 384 p.
4. The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship / M. D. Wilkinson, M. Dumontier, I. J. Aalbersberg [et al.]. *Scientific Data*. 2016. Vol. 3. Article 160018. URL: <https://www.nature.com/articles/sdata201618> (дата звернення: 10.10.2025).

Reference

1. Shylo, O., & Shchegelska, K. (2024). Zarubizhnyi dosvid vykorystannia ABIS KOHA [Foreign experience in using the Koha ILS]. *Naukovo-pedahohichni studii*, 8, 301–312. <https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/article/view/148> [in Ukrainian].
2. Anderson, D. J. (2010). *Kanban: successful evolutionary change for your technology business*. Seattle: Blue Hole Press.
3. Sutherland, J. (2014). *Scrum: the art of doing twice the work in half the time*. New York: Crown Publishing.
4. Wilkinson, M. D., Dumontier, M., Aalbersberg, I. J., Appleton, G., Axton, M., Baak, A., Blomberg, N., Boiten, J.-W., Bonino da Silva Santos, L., Bourne, P. E., Bouwman, J., Brookes, A. J., Clark, T., Crosas, M., Dillo, I., Dumon, O., Edmunds, S., Evelo, C. T., Finkers, R., ... & Mons, B. (2016). The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship. *Scientific Data*, 3, Article 160018. <https://www.nature.com/articles/sdata201618>

Стаття надійшла 15.10.2025 р.

Petruk A. S.,

Deputy Director of the Library

Odesa State Academy of Civil Engineering and Architecture

4 Didrichsona St, Odesa, 65029, Ukraine

tel.: (048) 729 85 09

e-mail: petruk.as_lib@odaba.edu.ua

ORCID iD <https://orcid.org/0000-0002-1077-9754>

DIGITAL LANDMARKS OF THE LIBRARY OF THE ODESA STATE ACADEMY OF CIVIL ENGINEERING AND ARCHITECTURE: OPENNESS, INNOVATION, SERVICE

The article highlights the digital priorities of the Library of the Odesa State Academy of Civil Engineering and Architecture under the conditions of the pandemic, wartime challenges, and staff reduction. The transformation of the library from a traditional operational model into an information and communication center for knowledge management based on the principles of openness, innovation, and service orientation is substantiated. The implementation of open science principles and the international FAIR standards (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) in the organization of electronic resources and the provision of information services is examined.

The paper describes the creation of cloud-based electronic databases, an alternative electronic catalog, full-text databases of methodological materials, and an electronic

article index, as well as the development of remote services such as electronic document delivery, online user registration, and book reservation. Special attention is paid to the strategic selection of the opensource integrated library system Koha as an alternative to Unilib to ensure open access, integration, and optimization of library processes.

The experience of applying project management tools (sprint approach and Kanban board) to improve staff efficiency under limited resources is presented. The library's activities in developing the institutional repository, supporting researchers in scientometrics, coordinating academic journals, and contributing to the growth of the academy's citation indicators are analyzed. The prospects for further modernization are outlined, including the creation of a coworking space, the development of inclusive services, and the implementation of analytical tools for forecasting users' information needs.

Keywords: library digitalization, open science, FAIR principles, cloud services, remote services, Koha, institutional repository, scientometrics, library innovation.